

На основу члана 55. став 1. тачка 4) Статута општине Озаци („Службени лист општине Озаци“, број 2/19) и члана 27. став 3. Одлуке о месним заједницама на територији општине Озаци („Сл.лист општине Озаци“, бр. 16/2019 и 18/2022), Изборне комисије за спровођење избора за чланове Савета месних на 1. седници одржаној 01.10.2022. године, у 8 часова, донела је

**УПУТСТВО
О РАДУ БИРАЧКИХ ОДБОРА ЗА
СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА ЗА ЧЛАНОВЕ САВЕТА МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ БАЧКИ БРЕСТОВАЦ, БАЧКИ
ГРАЧАЦ, БОГОЈЕВО, ДЕРОЊЕ, КАРАВУКОВО, ОЦАЦИ, РАТКОВО И СРПСКИ МИЛЕТИЋ
РАСПИСАНИХ ЗА 13.11.2022 .ГОДИНЕ**

I – УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Упутством ближе се уређује рад бирачких одбора за спровођење избора за чланове Савета Месне заједнице Бачки Брестовац, Бачки Грачац, Богојево, Дероње, Каравуково, Озаци, Ратково и Српски Милетић (у даљем тексту: Савети месних заједница) расписаних за 13.11.2022. године.

Члан 2.

Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове одређене Законом и овим Упутством.

Бирачки одбор одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Рад Бирачког одбора је јаван.

Док је бирачко место отворено и док траје гласање сви чланови бирачког одбора или њихови заменици морају да буду на бирачком месту.

II – ПРИЈЕМ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 3.

Изборне комисије за спровођење избора за чланове Савета месних заједница на територији општине Озаци (у даљем тексту: Изборна комисија) дужна је да до 11.11.2022. године у 24,00 часа преда Бирачком одбору изборни материјал за спровођење избора.

О примопредаји изборног материјала сачињава се записник.

Изборни материјал прима председник Бирачког одбора или његов заменик и најмање један члан Бирачког одбора из друге одборничке групе која је предложила чланове бирачког одбора.

III – ПРИПРЕМА ЗА ПОЧЕТАК ГЛАСАЊА

Члан 4.

Дана 13.11.2022. године Бирачки одбор се састаје у 6,00 часова на бирачком месту, да би се припремио за почетак гласања.

Бирачки одбор утврђује да ли је материјал за гласање исправан и потпун, уређују бирачко место и договара се о начину рада и подели задужења приликом спровођења гласања.

**1. Утврђивање потпуности и исправности
изборног материјала**

Члан 5.

Примљени изборни материјал Бирачки одбор упоређује са стањем из записника о примопредаји изборног материјала и тако утврђује да ли је примљени материјал потпун и исправан.

Ако нешто од изборног материјала недостаје, Бирачки одбор то констатује у записнику о раду бирачког одбора и о томе одмах обавештава Изборну комисију.

2. Уређивање бирачког места

Члан 6.

Бирачки одбор уређује просторију за гласање тако да од улаза до гласачке кутије, места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом:

1. место на коме члан Бирачког одбора рукује са UV лампом;
2. место на коме се утврђује идентитет бирача;
3. место на коме се налази извод из бирачког списка;
4. место на коме члан Бирачког одбора рукује са спрејом;
5. место на коме се уручује гласачки листић;
6. паравани за гласање, који морају бити постављени тако да обезбеде тајност гласања;
7. гласачка кутија.

Члан 7.

Бирачки одбор проверава да ли су на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнути симболи кандидата и други пропагандни материјал.

Ако је на бирачком месту и на 50 метара од бирачког места истакнут пропагандни материјал, Бирачки одбор га сам уклања или о потреби да се он уклони обавештава Изборну комисију која даље обавештава надлежну комуналну инспекцију.

3. Договор о подели рада

Члан 8.

Чланови Бирачког одбора договарају се о подели рада, при чему је најважније да се утврди који ће чланови, односно заменици чланова, бити задужени за спровођење следећих радњи:

1. руковање са UV лампом;
2. утврђивање идентитета бирача;
3. руковање изводом из бирачког списка;
4. чување и уручивање гласачког листића за избор чланова Савета Месне заједнице;
5. руковање спрејом;

IV – ОТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 9.

Пошто обави припреме за спровођење гласања, Бирачки одбор утврђује да гласање може почети и то констатује у записнику о раду бирачког одбора.

Бирачко место се отвара 13.11.2022. године у 7,00 часова.

1. Провера исправности гласачке кутије

Члан 10.

Провера исправности гласачке кутије врши се у присуству првог бирача који дође на бирачко место, а резултат провере уписује се у контролни лист.

Поступак провере се обавља следећим редоследом:

1. када на бирачко место приступи први бирач који није члан бирачког одбора, Бирачки одбор ће извршити проверу UV лампом, утврдиће његов идентитет и утврдиће да ли је уписан у извод из бирачког списка;
2. у присуству тог бирача Бирачки одбор проверава да ли је гласачка кутија исправна и празна;
3. попуњава се контролни листић, који потписују сви чланови Бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место;
4. у присуству првог бирача, контролни листић се убацује у гласачку кутију, која се након тога затвара и печати јемствеником и печатним воском;
5. бирачу се уручује гласачки листић;
6. све извршене радње констатују се у записнику о раду бирачког одбора.
7. У случају да се бирачка кутија напуни гласачким листићима, на кратко се прекида гласање, ставља се у употребу друга кутија и спроводи се поступак, регулисан овим чланом, редом од тачке 1. до 6. с тим што ће први бирач бити онај који се затекне на бирачком месту у моменту стављања друге кутије у употребу.

Члан 11.

Провера исправности гласачке кутије не може се вршити у присуству бирача за кога је, након провере UV лампом, утврђено да је гласао на другом бирачком месту, који нема важећу јавну исправу за утврђивање идентитета (важећа лична карта или важећа путна исправа - пасош), или који није уписан у извод из бирачког списка.

V – ГЛАСАЊЕ НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 12.

Када бирач дође на бирачко место, Бирачки одбор је дужан да предузме следеће радње:

1. проверавање да ли је бирач гласао на другом бирачком месту,
2. утврђивање идентитета бирача,
3. провера да ли је бирач уписан у извод из бирачког списка,
4. обележавање бирача специјалним спрејом,
5. уручивање гласачког листића.

1. Провера да ли је бирач гласао на другом бирачком месту

Члан 13.

Када уђе на бирачко место, бирач прилази члану бирачког одбора са UV лампом, који проверава да ли је кажипрст **леве** руке бирача већ обележен невидљивим мастилом.

За случај да бирач нема кажипрст **леве** руке, проверава се да ли је невидљивим мастилом обележен следећи доступан прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта, а ако бирач нема **леве** шаку, провера UV лампом се не врши.

Ако се након провере UV лампом утврди да је бирач гласао на другом бирачком месту, он не може да гласа и дужан је да без одлагања напусти бирачко место.

2. Утврђивање идентитета бирача

Члан 14.

Пошто се утврди да бирач није гласао, он прилази другом члану Бирачког одбора, саопштава му своје име и презиме и даје исправу којом доказује свој идентитет.

Идентитет бирача се може утврдити увидом у: важећу личну карту или важећу путну исправу (пасош).

Бирач не може да гласа ако не поднесе доказ о свом идентитету.

Ако на бирачком месту гласају бирачи у Војсци Србије, они свој идентитет могу да докажу и војном легитимацијом која садржи слику бирача и његов јединствени матични број грађана.

3. Утврђивање да ли је бирач уписан у извод из бирачког списка

Члан 15.

Када се утврди његов идентитет, бирач прилази члану Бирачког одбора који је задужен за руковање изводом из бирачког списка, који проналази бирача у изводу из бирачког списка и заокружује редни број испред његовог имена, а након тога се бирач потписује на одговарајућем месту у изводу из бирачког списка.

Члан 16.

Бирачки одбор не сме вршити никаква дописивања или друге промене у изводу из бирачког списка.

Бирачки одбор неће дозволити да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка.

4. Употреба спреја

Члан 17.

Пошто се бирач потпише, прилази члану бирачког одбора који му специјалним спрејом обележава кажипрст **леве** руке испод корена нокта, као знак да је гласао.

Бирачу који нема кажипрст **леве** руке биће обележен следећи доступни прст улево и коначно палац те руке, испод корена нокта.

Бирачу који нема **леву** шаку, испод корена нокта.

Ако није могуће да се тако обележе прсти бирача, додатно обележавање се не обавља.

5. Уручивање гласачког листића

Члан 18.

Након што се бирачу спрејом обележи прст, следећи члан Бирачког одбора му уручује гласачки листић.

6. Попуњавање гласачког листића

Члан 19.

Бирач попуњава гласачки листић иза паравана за гласање.

Члан Бирачког одбора приликом уручивања гласачког листића поучава бирача :

1. да може да гласа највише за пет кандидата заокруживањем редног броја испред имена и презимена кандидата за избор за члана Савета месне заједнице;

2. да је гласање тајно и да се обавља иза паравана за гласање.

Пошто попуни гласачки листић, бирач сам пресавија гласачки листић тако да се не види како је гласао и ставља гласачки листић у гласачку кутију, а затим напушта бирачко место.

Члан 20.

Бирачки одбор је дужан да се стара о тајности гласања.

Бирачки одбор је дужан да организује гласање тако да нико не може видети како бирач попуњава гласачки листић.

У просторији у којој се гласа може бити присутно само онолико бирача колико има обезбеђених места за тајно гласање.

VI – ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГЛАСАЊА ЗА ЛИЦА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И СПРЕЧЕНИХ ЛИЦА

1. Лице које није у стању да попуни гласачки листић

Члан 21.

Бирач који не може сам да попуни гласачки листић (слеп, инвалидно или неписмено лице) има право да на бирачком месту поведе помагача који ће уместо њега попунити гласачки листић онако како му бирач одреди.

Овакав начин гласања констатује се у записнику о раду Бирачког одбора.

Бирачки одбор уноси у записник о раду Бирачког одбора податак о томе колико је бирача гласало на тај начин.

2. Лице које није у стању да дође на бирачко место

Члан 22.

Бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту (немоћно или спречено лице) може да обавести Изборну комисију **најраније 72 сата пре дана гласања, а најкасније до 11,00 часова на дан гласања**, односно бирачки одбор на дан гласања, **најкасније до 11,00 часова**.

Бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту обавештава Бирачки одбор да жели да гласа преко лица које сматра најподеснијим, при чему ово лице може обавестити Бирачки одбор о највише два таква бирача.

Ово лице је дужно да попуни и потпише обавештење, на обрасцу који му преда председник Бирачког одбора, и да да следеће податке о бирачу:

- презиме и име, адресу становања, матични број, наведе разлоге немогућности доласка бирача на бирачко место и да обавештење потпише.

Пошто утврди да је бирач уписан у извод из бирачког списка, Бирачки одбор одређује три члана Бирачког одбора, који су представници различитих предлагача да спроведу гласање ван бирачког места.

Повереници Бирачког одбора одлазе код бирача и утврђују његов идентитет и врше проверу UV лампом.

Након тога, повереници Бирачког одбора спрејом обележавају бирачев кажипрст **леве** руке испод корена нокта.

Потом повереници Бирачког одбора предају бирачу службени коверат у којем се налазе: гласачки листић, потврда о изборном праву и посебан коверат у који ће бити стављен попуњени гласачки листић.

Пошто упознају бирача са начином гласања, чланови Бирачког одбора напуштају просторију у којој бирач гласа.

Пошто гласа, бирач потписује потврде о свом изборном праву и ставља попуњен и пресавијен гласачки листић у посебан коверат који чланови Бирачког одбора пред њим печате.

Тако запечаћен посебан коверат бирач ставља заједно са потписаном потврдом о свом изборном праву у службени коверат који после тога повереници пред њим печате.

Одмах по повратку на бирачко место, чланови Бирачког одбора предају службени коверат Бирачком одбору, који отвара службени коверат, потписану потврду о изборном праву и заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка.

Затим Бирачки одбор отвара запечаћени коверат и из њега вади пресавијен гласачки листић и убацује га у гласачку кутију.

Ако недостаје потписана потврда о изборном праву, или ако бирач није уписан у извод из бирачког списка, сматра се да бирач није гласао, што се уноси у записник о раду Бирачког одбора, а коверат у коме је гласачки листић се **не отвара**, већ се тако запечаћен предаје Изборној комисији у коверти са неупотребљеним гласачким листићима .

Бирачки одбор уноси у записник о раду Бирачког одбора податке о томе колико је бирача гласало ван бирачког места, а уз остали изборни материјал у посебном коверту прилаже и све потписане потврде о изборном праву.

Ако бирач који гласа ван бирачког места није у стању да попуни гласачки листић (слепо, инвалидно или неписмено лице), он може гласати уз помоћ помагача кога сам одреди, на исти начин на који ту помоћ користе слепа, инвалидна или неписмена лица која гласају на бирачком месту.

Гласање бирача ван бирачког места може се обавити само на подручју бирачког места.

VII – ОДРЖАВАЊЕ РЕДА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ

Члан 23.

Забрањено је задржавање на бирачком месту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора.

На бирачком месту забрањено је коришћење фотоапарата, мобилних телефона и других средстава веза и комуникација.

На бирачком месту је забрањено да се, ван службене евиденције у изводу из бирачког списка, праве спискови бирача који су изашли на гласање (уписивањем имена или редног броја на изводу из бирачког списка бирача који су изашли, или нису изашли на гласање).

Изузетно, дозвољено је да чланови Бирачког одбора, који су задужени да рукују изводом из бирачког списка, уписивањем цртица на посебном листу хартије, воде евиденцију о излазности бирача и да податке о излазности саопштавају свим члановима Бирачког одбора.

Повреда избора из става 1, 2. и 3. овог члана сматра се нарушавањем реда на бирачком месту.

Члан 24.

Представници средстава јавног информисања могу да буду присутни на бирачком месту само ради припреме извештаја о току гласања на бирачком месту.

Све време од отварања до затварања бирачког места Бирачки одбор обавештава Изборну комисију о току гласања на начин који ће бити утврђен посебном одлуком Изборне комисије.

Члан 25.

Бирачки одбор је дужан да одржава ред на бирачком месту.

Ако члан Бирачког одбора нарушава ред на бирачком месту председник Бирачког одбора ће га опоменути, ако члан Бирачког одбора и након опомене нарушава рад на бирачком месту председник Бирачког одбора ће о томе обавестити Изборну комисију.

Изборна комисија може донети решење о искључењу члана Бирачког одбора из састава Бирачког одбора и удаљити га са бирачког места. Жалба на ово решење не задржава његово извршење.

Ако се на бирачком месту наруши ред, Бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави. Разлози за прекид гласања и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду Бирачког одбора.

Ако је прекид гласања трајао дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

VIII – ЗАТВАРАЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Члан 26.

Бирачко место се затвара у 20,00 часова.

Бирачима који су се затекли на бирачком месту приликом затварања бирачког места, омогућава се да гласају.

Као бирач који се затекао на бирачком месту сматра се бирач који се у 20,00 часова налази на бирачком месту или непосредно испред.

Бираче који се затекну на бирачком месту Бирачки одбор обавештава да могу да гласају.

Председник Бирачког одбора дужан је да одреди члана или заменика члана Бирачког одбора који ће да утврди број бирача који су се затекли на Бирачком месту, да утврди редослед по коме они гласају и на крају да стане иза последњег затеченог бирача како би означио крај реда и сачекао да гласају сви бирачи који су се затекли на бирачком месту.

IX – УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

1. Опште одредбе

Члан 27.

После затварања бирачког места Бирачки одбор утврђује резултате гласања на бирачком месту.

Утврђивању резултата гласања морају да присуствују сви чланови Бирачког одбора или њихови заменици.

2. Поступак утврђивања резултата гласања